

Fossiilittoman liikenteen tiekartta ja raideliikenne

Saara Jääskeläinen
Liikenne- ja viestintäministeriö

Fossiilittoman liikenteen tiekartta

- Hallitusohjelman mukaan tällä hallituskaudella luodaan tiekartta fossiilittomaan liikenteeseen.
- Tiekartan tavoitteena on puolittaa kotimaan liikenteen kasvihuonekaasupäästöt vuoteen 2030 mennessä verrattuna vuoteen 2005, ja poistaa päästöt kokonaan vuoteen 2045 mennessä.
- Tiekartassa kuvataan 33 toimenpidettä, joiden avulla tavoitteeseen voitaisiin päästä.
- **Fossiilittoman liikenteen tiekartta hyväksyttiin valtioneuvoston istunnossa 6.5.2021.**
- <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/163258>
- Lisäksi hyväksyttiin periaatepäätökset lentoliikenteen ja vesiliikenteen päästöjen vähentämisestä.

Fossiilittoman liikenteen tiekartan kolme eri vaihetta

1. vaihe:

Edistetään päästötöntä liikennettä erilaisin tuin ja kannustimin.

Rahoituspäätökset niistä tehtiin budjettiriihessä 7.-9.9.2021.

Toimet vähentävät hiilidioksidipäästöjä arviolta noin 0,4 – 0,5 megatonnia.

2. vaihe:

Arvioidaan keinoja, joiden vaikutuksista päästöihin tarvitaan lisää tietoa ennen päätöksentekoa.

Mm. etätyö, liikenteen palvelut, yhdistetyt kuljetukset, jakeluvelvoitteen nostaminen

3. vaihe:

Viimeinen vaihe on ehdollinen.

Syksyllä 2021 hallitus arvioi, riittävätkö EU-tasolla tehtävät päätökset sekä tiekartan 1 ja 2 vaiheen keinot tavoitteiden saavuttamiseen. Jos tavoite ei näyttäisi toteutuvan, hallitus tekisi päätökset muista tarvittavista toimista.

Vaihe 1
Oikeudenmukaista
siirtymää tukevat
toimenpiteet

Fossiilisten polttoaineiden korvaaminen vaihtoehtoisilla käyttövoimilla

Huom! Luvut tässä FLT:n esityksen mukaan.

1. Sisällytetään biokaasu ja sähköpolttoaineet jakelovelvoitteeseen

2. Jatketaan ja korotetaan liikennesähkön ja -kaasun julkisen jakeluinfratuurin tukea

- › Sähköautojen latausinfraan tukeen 8,5 M€/vuosi ja kaasuautojen tankkausasemien tukemiseen 5 M€/vuosi vuosien 2022-2025 aikana, eli yhteensä 54 miljoonaa euroa.

3. Jatketaan ja korotetaan yksityisen latausinfraan tukea ja laajennetaan tuki kattamaan taloyhtiöiden lisäksi myös työpaikat.

- › Vähintään 8,5 M€/vuosi taloyhtiöiden latausinfraan parantamiseen ja 1,5 M€/vuosi työpaikkojen latausinfraan rakentamiseen vuosina 2022-2030. Yhteensä vähintään 90 M€ vuosina 2022-2030.

4. Arvioidaan huoltoasemaketjujen latauspisteitä koskevan velvoitteen mahdolliset toteuttamistavat

5. Edistetään tasapuolisesti ja syrjimättömästi tarjottavien latauspalveluiden yhteiskäyttöä ja roamingia

Autokannan uudistaminen

Huom! Luvut tässä FLT:n esityksen mukaan.

6. Vaikutetaan EU:n henkilö- ja pakettiautojen CO2-raja-arvojen valmisteluun ja varaudutaan vastaavaan vaikuttamiseen myös raskaan kaluston raja-arvojen osalta.

7. Jatketaan täyssähköautojen nykyistä hankintatukea ja korotetaan tukisummaa

› 6 M €/vuosi vuosille 2022-2025.

8. Jatketaan nykyisiä konversiotukia etanoli- tai kaasuautoille ja selvitetään ja otetaan käyttöön toimia, joilla voidaan edistää konversioiden tekemistä entisestään.

› Kustannus sisältyy edelliseen; konversiotukien arvioitu osuus alle 1 M€/v.

9. Toteutetaan romutuspalkkiokampanja tai -kampanjoita

› Noin 8 M€/ kampanja

10. Otetaan käyttöön uusi hankintatuki sähkö- ja kaasukäyttöisille pakettiautoille

› Yhteensä 6 M€ vuosina 2022-2024

11. Uusi hankintatuki sähkökäyttöisille kuorma-autoille, jatketaan kaasukäyttöisten kuorma-autojen hankintatukea

› 10 M€/vuosi, eli yhteensä 100 M€ vuosina 2022-2030

12. Ryhdytään määrätietoisesti toteuttamaan puhtaiden ajoneuvohankintojen direktiiviä Suomessa

13. Käynnistetään ajoneuvoihin ja vaihtoehtoihin käyttövoimiin liittyvä laaja tutkimusohjelma

Liikennejärjestelmän tehostaminen

Huom! Luvut tässä FLT:n esityksen mukaan.

14. Edistetään kestäväää liikennettä yhteistyössä valtion ja kuntien kesken

15. Jatketaan kävelyn ja pyöräilyn investointiohjelmaa sekä kävely- ja pyöräilyolosuhteiden parantamista

- › Investointiohjelma 30 M€/v. vuosina 2022-2030, lisäksi 10 M€/v. vuosina 2022-2030 maanteiden ja liikenteen solmukohtien pyöräliikenneinfran parantamiseen

16. Korotetaan suurten ja keskisuurten kaupunkiseutujen joukkoliikenteen valtionavustuksen tasoa

- › Lisärahaa 24,875 M€/vuosi vuosina 2022-2024, eli yhteensä 74,625 M€ (Vuoden 2024 jälkeen tukitasoista päätetään osana Liikenne 12 -työtä)

17. Korotetaan liikkumisen ohjauksen valtionavustuksen tasoa

- › 2,5 M€/v. vuosina 2022-2024 (Vuoden 2024 jälkeen tukitasoista päätetään osana Liikenne 12 -työtä)

18. Hyödynnetään lain Suomessa sallimat suuret mitat ja massat tiekuljetuksissa täysimääräisesti

- › Rahoitus Liikenne 12 –suunnitelman mukaisesti

19. Parannetaan väylien kunnossapitoa

- › Rahoitus Liikenne 12 –suunnitelman mukaisesti

20. Toimeenpannaan logistiikan digitalisaatio -strategia ja sen pohjalta valmistettava valtio-neuvoston periaatepäätös.

Vaihe 2

Lisäkeinot liikenteen päästövähennystavoitteiden aikaansaamiseksi

Vaihe 2: Lisäkeinot liikenteen päästövähennystavoitteiden aikaansaamiseksi

Etätyön edistäminen

- Etätöiden vaikutusta liikenteen päästöihin selvitetään vielä tarkemmin syksyyn 2021 mennessä. Tunnistetaan ja toimeenpannaan toimet, joiden kautta valtio voi edistää etätöiden tekemistä myös poikkeusolojen jälkeen.
- Päästövähennys 0,08 – 0,125 Mt v. 2030

Liikenteen digitalisaatio ja palveluiden edistäminen

- Arvioidaan liikenteen uusien palveluiden realistiset päästövähennysvaikutukset sekä tunnistetaan ja toimeenpannaan toimet, joiden kautta valtio voi edistää liikenteen palveluistumista.
- Päästövähennys noin 0,08 Mt v. 2030

Yhdistetyt kuljetukset

- Selvitetään yhdistettyjen kuljetusten päästövähennyspotentiaali sekä tarvittavat toimet niiden uudelleen käynnistämiseksi Suomessa.
- Päästövähennys 0,018 – 0,03 Mt v. 2030

Jakeluvelvoitteen nostaminen

- Selvitetään mahdollisuudet nostaa jakeluvelvoitetta nykyisestä 30 prosentista 34 prosenttiin (biokaasulla) tai jopa 40 prosenttiin (nestemäisillä biopolttoaineilla ja/tai sähköpolttoaineilla). Selvityksessä tulee erityisesti huomioida biopolttoaineiden saatavuuden kestävä enimmäistaso.
- Selvitys valmistuu marraskuussa 2021

Muissa yhteyksissä päätettävät toimenpiteet

- Tuetaan biokaasun tuotannon käynnistämistä energiatuilla ja ravinnekiertokorvauksilla. **(Energia- ja ilmastostrategia)**
- Tuetaan sähköpolttoaineiden tuotannon käynnistämistä T&K&I-rahoituksella ja energiatuilla. (Energia- ja ilmastostrategia)
- Auto- ja ajoneuvoverojen mahdollinen muuttaminen **(Liikenteen verotyöryhmä)**
- Liikenteeseen liittyvien työsuhde-etujen verotuksen kehittäminen (Liikenteen verotyöryhmä)
- Suunnataan valtion liikenneinfrainvestointeja kestäväan liikkumiseen ja kuljettamiseen. **(Liikenne 12)**
- Kasvatetaan nykyisiä joukkoliikennetukisummia suurille ja keskisuurille kaupunkiseuduille myös vuoden 2025 jälkeen. (Liikenne 12)
- Huolehditaan joukkoliikenteen toimintamahdollisuuksista myös koronapandemiasta seuranneina poikkeusaikoina. (LVM)
- Toteutetaan digiratahanke eli junien kulunvalvontajärjestelmän uusiminen. **(Liikenne 12)**
- Raideliikenteen sähköistäminen ja ratamaksut (Liikenne 12)
- Säädetään laki, joka mahdollistaa kaupunkiseutujen liikenteen hallintaan tähtäävien ruuhkamaksujen käyttöönoton. (VM)
- Myös **komission** uudet, liikenteen päästöjä koskevat ehdotukset (kesällä 2021)

Komissio FitFor55-paketti (maaliikenteen osalta)

Tieliikenteen (ja rakennusten) päästökauppa

- Tavoitteena vähentää päästöjä tieliikenteen ja lämmityspolttoaineiden sektorilla 43% vuoteen 2030 mennessä vuoden 2005 tasoon verrattuna
- Kohdistuu polttoaineiden jakelijoille
- Jakelijoilla oltava päästölupa 2025 alkaen, päästökauppa käyntiin 2026

Energiaverodirektiivin uudistaminen

- Uudet minimiverotasot eri polttoaineille, dieselin ja bensiinin verotasojen yhtenäistäminen

Henkilö- ja pakettiautojen sitovat CO2-raja-arvot

- Uusien ajoneuvojen päästöraja-arvot kiristyisivät vuonna 2030 henkilöautojen osalta -55% (nyt -37,5%) ja pakettiautojen osalta -50% (nyt -31%).
- Raja-arvot kiristyisivät vuonna 2035 -100% (käytännössä polttomoottorikäyttöisten henkilö- ja pakettiautojen, ladattavien hybridien ja kaasuautojen valmistus loppuisi)

Jakeluinfra-asetus

- Uusia sitovia velvoitteita sähkön, maakaasun (LNG) ja vedyn jakelulle liikenteessä
- Esim. vaatimuksena 2025 mennessä TEN-T ydinverkolla 60 km välein sähkölatauspiste henkilöautoille ja 2030 mennessä TEN-T ydinverkolla ja kattavalla verkolla 150 km välein vetytankkausasema

Vaihe 3 ehdollisena: muut päästövähennyskeinot

Vaihe 3 Mahdolliset lisätoimet (ehdollinen vaihe)

- Kun EU- tason toimien ja sekä 1 ja 2 vaiheen vaikutusarviot ovat tiedossa syksyllä 2021, hallitus arvioi ja päättää mahdollisesta kansallisten lisätoimimien tarpeesta, jotta liikenteen päästöt puolitetaan 2030 mennessä.
- Tätä varten hallitus jatkaa eri hiilen hinnoittelu toimenpidevaihtoehtojen valmistelua, mukaan lukien **fossiilisten polttoaineiden kansallinen päästökauppa ja ajokilometreihin ja tieluokkiin perustuva liikenneveromalli** siltä varalta että muut toimet yhdessä ovat riittämättömät.

Kiitos!

lvm.fi Twitter: [@lvmfi](https://twitter.com/lvmfi)

[@SaaraJskelinen1](https://twitter.com/SaaraJskelinen1)

LVM LIIKENNE- JA
VIESTINTÄMINISTERIÖ